

JONICA XÉNIA

A *Katholikus Világ* (1923–1946) folyóirat és a ferences népmissziókra vonatkozó bejegyzései

Abstract: *Katholikus Világ* (Catholic World), a Christian educational monthly periodical was published in Cluj-Napoca (Kolozsvár) between 1923-1946. It was printed by the St. Bonaventure Press, belonging to the Franciscan Province of Transylvania named after St. Stephen. During its 8 years (July 1923-July 1931), the magazine gave account of the order members' missions.

Keyword: Transylvania, Franciscan order, Gazette, (Folk)mission, Commitment, Devotion.

Bevezető

Katholikus Világ, mint keresztény népnevelő folyóirat, Kolozsváron, a Szent István királyról nevezett Erdélyi Ferences Rendtartomány Szent Bonaventura nyomdájában látott napvilágot havi rendszerességgel, 1923 januárja és 1944 augusztusa között. A háború okozta nehézségek miatt 15 hónapig szünetelni kényszerült, azt követően pedig 1945 decemberétől 1946 júniusáig lapszámai kettésével összevonva jelentek meg. Összesen 21 év 15 hónap a megjelenési ideje.

A kolozsvári rendház *Historia Domusában* az 1921–1922-es év bejegyzéseinél a 103. oldalon a következőket olvashatjuk a lap létrehozásának körülményeiről: „A Népszövetségnek nehéz helyzetében P. Trefán Leonárd rendtartomány főnökünk siet segítségére. Ugyanis a néhai Szent Ferenc Hirnöke hitbuzgalmi havi folyóiratot életre keltette „*Katholikus Világ*” – címen és hozzájárulását adja, hogy a Népszövetségnek hivatalos lapja legyen.

1923 jan. 20-án lát napvilágot e folyóirat, s hogy mit jelent Erdély Kath. életében eléggé megmagyarázza azt az a körülmény, hogy félévi multja után Erdély egyik legelterjedtebb lapja lett. Nem az öndicsekvés, de kolostorunk történetének hű vázolója készlet arra, hogy a jövő generációknak is tudomására jusson kolostorunk kulturhivatása.”

A következő év (1923-1924) háztörténeti beszámolójában a Nyomdánk kibővítése cím alatt a sorok írója a következőket jegyzi: „Mult évi beszámolónk megemlékezik arról, hogy tekintve a hivek lelki szükségletét és a csatolt területeken a hitbuzgalmi folyóiratok hiányát Trefán Leonárd provinciális atya megindította az Erdélyi Róm. Kath. Népszövetséggel karöltve a Kath. Világ c. hitbuzgalmi folyóiratot. A vállalkozás sikerét legjobban dokumentálja az, hogy egy év alatt 6000-re szaporodott az előfizetők száma.” A híradás azzal folytatódik, hogy az említett lapkiadás „óriási munkatöbbletet jelentett”, minek következtében „több szedő beállítása elengedhetetlen szükségletté vált. Munkaerőben hiány nem is volt azonban eddigi szedőtermünk befogadó képessége szűknek bizonyult, azonkívül olyan sötét volt, hogy a testvérek szemrontása nélkül ott tovább dolgozni nem lehetett.” A rendi előjáró ezt a helyzetet a következőképpen oldotta meg: „az 1924 évre kiadott naptárak jövedelméből a mostani gépház folytatásaként az udvar felé egy világos, egészséges, napsütötte szedőtermet építettett. Ezen terem befogadó képessége is nagyobb, higénikus szempontból is feltétlenül előnyösebb a réginél. Még az ősz folyamán átadtuk az új terem rendeltetésének s azóta az új teremben új lelkesedéssel, új kitartással folytatják derék testvéreink a csatolt Erdély területén becsületes munkájukkal a még sz. Ferencz atyánk által megkezdett kulturmissiójukkal az összkatolikusság javára.”

A havilap célkitűzéseit a bevezető cikk világosan közli: „*Katholikus Világ* címmel új és mégis régi füzetet küldünk szét a szélrózsa minden irányába. Szent Ferenc Hírnökének, a régi, tisztán lelkiéletet ápoló folyóiratnak akarunk folytatása lenni.”¹ E bevezető gondolat elolvasása után már nem tűnik szokatlan-nak, hogy a *Katholikus Világ* elődjének évfolyamszámát folytatja, vagyis a XX. évfolyammal indít, mert éppen 20 éve, hogy a *Szent Ferenc Hírnökének* első lapszáma napvilágot látott (1903. január).² Továbbolvasva a beköszön(t)ő rovatot, az is kiderül, hogy a lap létrejötte körül nem gazdasági érdek, netán a már meglevő lapok háttérbeszorítása a cél, hanem: „ami előttünk lebeg, az kizárólagosan Isten örök dicsősége és a halhatatlan lelkek üdvössége. Hitet ápolni, lelket nevelni megyünk oda, ahová bebocsátanak. Az evangéliumi igazságok misszionáriusai akarunk lenni. (...) Jövünk tehát tiszta öntudattal, határozott céllal, hogy Isten országa terjedjen a földön. Jó barátainkat a Krisztus mosolyával köszöntjük, ellenségeinknek szívesen megbocsátunk, mert mindenkinek mindene akar lenni a *Katholikus Világ*.”³

A havilapot⁴ a bő két évtizedes megjelenése alatt előbb 20 ezer, majd később 35 ezer példányban nyomtatták.⁵

¹ *Katholikus Világ*, XX. (1923/1), 1.

² Vö. Pap Leonárd: *Erdélyi ferences nyomdák és kiadványok*. Pallas-Akadémia, Csíkszereda 2009. 231.

³ *Katholikus Világ*, XX. (1923/1) 1–2.

⁴ A *Katholikus Világgal* egy időben alakult meg a *Katholikus Népszövetség* elnevezésű szervezet, amely a folyóiratot hivatalos lapjának tekinti. Minden lapszámban közlésre kerülnek a Népszövetség cikkei, hírei is. Az 1926-ban, Trefán Leonárd által alapított Szent Kereszt Hadserege egyesületnek is a szolgálatába áll a havilap, annak ellenére, hogy az Egyesületnek van külön lapja – *Szent Kereszt* –, a *Katholikus Világ* is hónaponként *Szentföld* cím alatt hozza az egyesület híreit.

⁵ Ugyanakkor megjelenése alatt 268 füzete is kikerült a nyomdából, amelyek változatos tematikákat (egészségügy, fölművelés, erkölcs stb.) foglaltak magukba.

Tudomásunk szerint mind ez idáig nem jelent semmilyen ismertető a szóban forgó havilapról, így jelen írásunknak egyik célja, hogy pótolja ezt az elmaradást a feledésbe merült kiadvány bemutatásáról. Továbbá, a másik cél – és a hangsúly erre tevődik –, hogy a lapban közölt ferences népmissziós adatok összegyűjtésre kerüljenek, ezzel is hozzájárulva az erdélyi ferences népmissziók kutatási eredményéhez.

1. A lap szerkezeti, tartalmi felépítése, írók, témák nyomon követése

A *Katholikus Világ* szerkezeti, tartalmi felépítése az évek előrehaladtával változott, de bizonyos stabilitást felfedezhetünk benne. Az 1930-as évekre a következő struktúra tárul a kiadványt fellapozó elé: a vezércikk általában a főszerkesztő – P. Réthy Apollinár, P. Trefán Leonárd, P. Boros Fortunát – tollából került ki, de látunk példát ettől eltérő esetekre is. Ezt követően a Remetei Ferenc írói álnevet használó, P. Puskás Hugolin nagy népszerűségnek örvendő novellája tárul a kíváncsi olvasóközönség elé. P. Lukács Manszvét, Erdély ismert népmissziója közel két évtizeden át havonta közölte írásait, egy téma köré szervezett elmélkedéseiből egy-egy évkörnyi sorozatot kialakítva (pl. boldogság, a szentmise, hazafiasság, férfiasság, hazugság stb.).

A *Szent Kereszt Hadserege* hírei különös értékkel bírnak. E bejegyzések gyakran több oldalt is magukba foglalva osztják meg az olvasókkal, hogy Erdély mely plébániáján alakult új közösség, ezzel is gyarapítva a Szent Kereszt Hadseregének „katonai létszámát.” Az új tagok „toborzása” rendre együtt járt egy-egy 8-10-12 napot magába foglaló népmisszió, vagy egy kisebb lelkigyakorlat megtartásával.

A *Gazdaság* rovatban a földművelés témájához illeszkedő hasznos tanácsok olvashatóak dr. Szentkirályi Ákos tollából.⁶ A *Jó és a Rossz hírek* tartalma pedig a nagyvilág eseményeiből ad tájékoztatást. De nem marad el a belföldi köz- és vallási élet aktualitásainak a megosztása sem – a mese, a humor, a rejtvény-sorozat,⁷ Erdély ismert történelmi alakjainak és épületeinek ismertetése sem. A kiadói és szerkesztői üzenetek közlése mellett P. Németh Gellért cikksorozatot írt *A nagyvilágról* címen, amely újdonságként hatott a színes útleírások, hírek, érdekességek leírása által, továbbá dr. Scheitz Vilmos orvos tollából a gyógyászatra vonatkozó írások olvashatóak. Mindemellett a közel 30-60 oldalas tartalom gondosan odafigyelt az új könyvek megjelenésére is, hisz a reklámnak gyakran egy teljes oldalt is biztosítottak.

A lap írói többségében világiak voltak, kisebb részben ferences bejegyzések is megjelennek (P. Lukács Manszvét: tematikus elmélkedések, P. Boros Fortunát: történelmi ismertető, P. Réthy Apollinár: a harmadik rendieknek, P. Benedek Fidél a harmadik rend történetéről, P. Kiss Márton: katekétikai cikket írt rendszeresen).

A világi írók névsorait a teljesség igényével közli P. Pap Leonárd: Molnár Miklós, Frána Péter, Földes Zoltán, P. Jánossy Béla, Mael Ferenc, Petres Kálmán, Szász József, Hazay Gyula, Sebesi Samu, Csűrös Emília, Hodács Ágoston, Dévald László. Költeményekkel Kocsis László, Pakocs Károly, Reményik Sándor, P. Papp Asztrik jelentkezett.⁸

---

⁶ Vö. Uo. 232–233.

⁷ Pl. P. Jánossy Béla – Igric álnéven – ötletes, szórakoztató, rimes verseket írt, ehhez pedig, Spanyol Pál ismert korabeli karikaturista adta a rajzait.

⁸ Pap L.: i. m. 233.

2. A ferences népmissziókra vonatkozó bejegyzések

Az erdélyi ferencesek 20. századi gazdag jelenlétéhez szervesen hozzákapcsolódik a rend egy sajátos karizmájának aktív gyakorlása, mégpedig a népmissziók tartása, az erdélyi egyházmegyék közösségeinek eredményes „lélekmentése” érdekében. Mivel – tudomásunk szerint – még nem létezik feldolgozott, kiadott forrásanyag erre a mérhetetlenül értékes tevékenység mibenlétének az ismertetésére, jelen írás azt a célt is szolgálja, hogy a ferences népmissziók egy kis, de szerves töredékét feldolgozza, ezzel is bővítve, segítve a folyamatban levő aktív kutatást e sarkalatos témára vonatkozóan.

A *Katholikus Világ* 1923 júniusától 1931 júniusáig közölte a népmissziók, lelkigyakorlatok helyének, időpontjának a részleteit, természetesen a missziót végző/tartó ferences(ek) személyének ismertetésével együtt. Amint már fentebb is említettük, a népmissziókra, lelkigyakorlatokra vonatkozó egyes információkról a Szent Kereszt Hadserege új tagok „toborzásának” alkalmából is értesülhetünk, hiszen a két jelenség szorosan együtt járt. A ferences népmissziósok külön szempontként, mintegy missziós alapelveként jelölik meg a Katholikus Akció, majd a Szent Kereszt Hadseregének bővítését, ezzel is „bevonva a világiak részvételét és közreműködését az egyház hierarchikus apostolságába”, mivel ezek a világiak „Krisztus földi országáért, az anyaszentegyház felvirágzásáért” vállalják a mozgalomba való belépésüket, aktív jelenlétüket.⁹ Rendszerint fénykép is társul az új közösség megalakulásának hírüladása mellé, így a

---

⁹ Vö. Lukács Manszvét: *Kövess engem III.* Szent Bonaventura nyomda, Kolozsvár 1941, 295.

csoportképen túl a ferences népmissziósok, a helyi plébános arcképcsarnoka is emeli a közlés színvonalát, bővíti a kutatás forrásanyagát.¹⁰

A *Katholikus Világ* 1923-ban kinyomtatott első példányszámától 1926-ig jegyzett egy „Egyházi krónika” című rovatot, ahová a bel- és külföldi vallási hírek mellett a „Népmissziók/Missziók” alcím alatt közölte a szerkesztőség a ferences rend gyümölcsöző szolgálatát a lelkek mentésének érdekében. Majd a P. Trefán Leonárd által 1926-ban alapított Szent Kereszt Hadserege szervezet¹¹ híreinek a közlése mintegy beolvasztja magába a népmissziós, lelkigyakorlatos híreket, mivel a ferences atyák rendre összekapcsolták a lélekmentő napjaikat az új tagok „toborzásának” lehetőségével.

---

¹⁰ Azonban megjegyezzük azt a tényt is, hogy nem kizárólagosan a Szent Kereszt Hadserege híreinek közreadásával tudunk meg újabbnál újabb népmissziós híreket, hiszen ez az élénk egyházi szervezet 1926-ban jött létre, – a havilap elindítása után 3 évvel –, majd 1943-ig tart fenn lapot magának, közben pedig a *Katholikus Világ*ban is közölte a tagságra vonatkozó híreit.

¹¹ P. Trefán Leonárd a *Katholikus Világ* 1925. novemberi számában részletesen ismerteti az egyesület célját, alapszabályát, a tagok felvételének eljárását, a tagsággal járó lelki „előnyöket”: „Különösen napjainkban minden lehető meg kell tennünk, hogy az Anyaszentegyháznak jogai megvéddessenek és megőriztessenek. Hogy e szent cél elérhető legyen, szükséges, hogy a világ összes katolikusai egy új, lelki keresztes hadjáratban egyesüljenek. E végből alakult tehát a „Szent Kereszt Hadserege”, melynek soraiba kell, hogy álljon mindennemű és rangu és állapotu keresztény”. A következő hónap lapszámában Mailáth püspök levele (1752/1925) is olvasható, amelyben tudomásul veszi, hogy a rend generálisa Trefán atyát Románia területén a Szentföld Comissariusává nevezte ki, és egyben engedélyezi a Szent Kereszt Hadserege füzetének „sajtó alá bocsátását.” Ugyanebben a lapszámában, az alapító emlékeztet az egyesület céljának egy másik elemére is, mégpedig: „A keresztény érzület fejlesztése és ébrentartása. A szent kereszt tanítása, útmutatása szerint jó katolikus élet. Apostolkodás Isten és a lélek minden ügyében.”

Megjegyzésre ad okot, hogy a megalapítást követő egy évvel már 10 ezer lelkes „katona”, 1931 végére pedig 60 ezer aktív tagja volt a szervezetnek (Pap L.: i. m. 239.).

Az alábbiakban a havilapban megjelent népmissziós híreket közöljük a teljesség igényével:

2.1 A *Katholikus Világ* XX. (1923/6) 241–242. p. bejegyzése

A frissen indított lap fél év erejéig – eddig nem ismert okból kifolyólag – nem közöl népmissziókra vagy lelki gyakorlatokra vonatkozó híreket. Azonban a júniusi lapszámban az „*Egyházi krónika*” rovatban megjelenik egy új alcím, Népmissziók címmel, tartalmában pedig a következőket olvashatjuk: „XI. Pius pápa Őszentsége a napokban sz. Leonárdot¹², az összes misszionáriusok védőszentjévé választotta. Az ide érkezett rövid hír nem fejt ki bővebben Őszentsége szándékát, annyit azonban biztosan tudunk, hogy eme tényével a szent missziók nagy fontosságára akarta felhívni a világ figyelmét, a szent közbenjárása által pedig a misszionárius papok munkáján akar könnyíteni.” A rovat szerkesztője megjegyzi, hogy hazai viszonylatban „a missziók tartásának és szükségességének a gondolata nagyon szépen terjed”. Kijelentését pedig arra alapozza, hogy „P. Trefán Leonárd, az erdélyi szentferencrendnek tartományfőnöke Bukarestben, Nagybányán és Brassóban, P. Kovács Athanáz csiksomlyói házfőnök Csik-Kozmásán, Genszky Jukundián és Szakács Processzus szentferencrendi atyák Székelyszenttamáson, Bíró Benedek És Lukács Manszvet szentferencrendi atyák pedig Karcfalván tartottak sikerült és feledhetetlen népmissziót”. Ugyanebben a lapszámból értesülhetünk arról, hogy a görögkatolikusok is „felkarolták a sz. misszió ügyét. Nagyváradon és Lugoson, a már 10 év óta Balázsfalván működő missziós- társulat mintájára, a napokban szintén ilyen társulat alakult, melynek tagjai mindig készen állanak, hogy a hívó szóra azonnal induljanak a lelkek megmentésére, sz. missziók tartására.”¹³

¹² Leonardo da Porto Maurizio (1676–1751) ferences népmissziós.

¹³ A görögkatolikus népmisszióról a szóban forgó havilap XXI. (1924/1), 31.

2.2 A *Katholikus Világ* XX. (1923/12) 500. p. bejegyzése

A *Katholikus Világ* első évének utolsó lapszámában már konkrét népmissziósok, helyszínek, és dátumok is jegyezve vannak, mégpedig az alábbiak: „Székelyzsomboron nov. 8–12-ig tartott missziót P. Mánszvét ferences atya. Dec. 2–9. Dicsőszentmártonban tartott missziót P. Mánszvét, dec. 5–9. Bélfényéren (Bihar m.) P. Gyula és P. Apollinár, dec. 23–27. Csikcsatószenen és Csikszentsimonon: P. Apollinár és P. Mánszvét ferences atyák. – A nov. havi homoródalmási misszió vezetője: P. Apollinár, a hom.-karácsonyfalvi-é ugyancsak ő és P. Mánszvét voltak.”

2.3. A *Katholikus Világ* XXI. (1924/2) 63. p. bejegyzése

Gyergyóditróban 1923. december 30–1924. január 6-a között a csiksomlyói kolostor atyái közül Lukács Manszvét, Kukla Tarziciusz és Réthy Apollinár tartott népmissziót. A beszámoló szerint „a nyolc napi szent idő alatt a lelkeket alakíttgatták, formálták Jézus Szent Szíve szerint. Hála Istennek, nem kevés eredménnyel. A jó atyák megragadták ezt a kedvező alkalmat, hogy a szent Szív s boldogságos Szűz tiszteletét terjesszék. Külön oktatást tartottak mindkét esetben. P. Réthy Apollinár ismertette egy előadás keretében szent Ferenc harmadikrendjét s a szomszédhozó lelkek mindjárt kaptak az újonnan megnyílt forrás után s január 5.-én d. u. 11-en, január 6.-án pedig 20-an vették fel a terciárius intézmény bűnbánó öltönyét.”

---

p. számában olvashatunk többek közt arról is, hogy „a szerzetesi intézmény a görög katolikusoknál öröndetes módon terjed. A balázsfalvi érsekség egyházi és néplapja (Unirea) által folyton hangoztatja a kolostori élet terjesztésének szükséges voltát. Ugyanez a gör. kath. egyházmegye volt az első, amely gyakorlatba hozta román testvéreink közt is az annyira áldásos népmissziókat, amit legújabbban a többi unitus egyházmegye is átvettek.”

2.4 A *Katholikus Világ* XXI. (1924/4) 126–127. p. bejegyzése.

A már rendre jelentkező „Egyházi krónika” rovat a következő sorokkal indít: „Kérjünk missziót! – Mi a misszió? – Küldetés! Az isteni Mester küldi tanítványait, hogy vigyék szét az egész világra az evangélium örömhírét, a megváltást a lelki rabságból. – S kikhez küld az Úr misszionáriust? Azokhoz, akik kéri! „Kérjétek tehát az aratás Urát, hogy küldjön munkásokat az ő aratásába”! ... Hála Istennek, özönével jönnek a missziós hírek, szóban és írásban, s valamennyi arról számol be, hogy a jó Pásztor kegyelme csodákat mível: lelki halottak föltámadnak, betegek gyógyulnak, haragosok kibékülnek, vadházasok megesküdnek, évtizedes bűnösök megtérnek, a kocsmák kiürülnek s a jóakarató családokba beköltözik a Krisztus békéje. Ez kell nekünk, ez fog igazi boldogságot teremteni a társadalomban.”

A misszió meghatározást követően a Nagykárolyban tartott népmisszió híreiről értesülhetünk, amelyből kiderül, hogy a partiumi városban március 16–23. között került sor a lélekmentő napok megtartására – P. Réthy Apollinár és P. Lukács Manszvét atyák vezetésével. Továbbá, az is kiderül, hogy „a misszió sok haragost békített ki, sok ezer embernek a lelkébe lopta vissza a nélkülözött békét és boldogságot. Nagykároly egész lakosságát megmozgatta, vallás- és felekezeti különbség nélkül. Csak azt sajnálja mindenki, hogy nem lehetett ezt a kegyelmi időt meghosszabbítani. A nyolc napon át két körmenet volt: csütörtökön este az Oltáriszentséggel, szombaton este Mária szobrával. A körmeneteken 5 ezer embernél több jelent meg. Harangzúgás, világítás, fáklyák és gyertyák fénye, ártatlan leánykák fehér ruhája, kezükben a liliom, ezrek ajkán az ima és ének: ezek mind emelték a körmenet fényét.” A más történelmi egyházak tagjai

ez esetben is rácsodálkoztak a népmissziós napok tartalmára, idézve a beszámolóból: „Ime nézzétek, mit tudnak a katolikusok” – mondta sok más vallású könnyezve...”

A Gyergyóalfaluban április 2–7 között tartott népmissziót P. Lukács Manszvét és P. Kukla Tarziciusz ferences atyák vezették, mint a tudósításból kiderül: „dacára a nagy esőzésnek és árvíznek, a hívek ezrei jelentek meg a beszédeken és békültek ki Istennel. Alfalu megmutatta, hogy méltó nagy őseihez!”

Ugyancsak ebből a lapszámból értesülünk a kolozsvári Szent Péter-plébánia azon népmissziós renovációjáról, amely során: „a múlt évi misszió felújítása céljából három napos lelkigyakorlatot rendezett. A beszédeket P. Réthy Apollinár és P. Lukács Manszvét tartották, oly hatással, hogy 25 év óta nem gyónt hívek is jelentkeztek. Ez alkalomból áldották meg a templomban elhelyezett új Jézus- szíve szobrot is”.

2.5 A *Katholikus Világ* XXI. (1924/4) 166. p. bejegyzése

Az áprilisi lapszám igen gyümölcsöző hírekről ad tudósítást a következő helyszínekről: „Csikzsögödben március 26-30-ig szent missziót tartott P. Kukla Tarzic és P. Biró Benedek. Ez a négy nap valóságos Isten- járás volt. Állandóan telt templom, régi keresztények idejebeli buzgóság meghatotta még a fagyos lelkeket is, mert a végén ők is együtt zengték a többivel a Te Deum-ot, ünnepelve lelküknek feltámadását az évtizedes bűnök halálából”.

A húsvéti ünnepkörben P. Lukács Manszvét P. Réthy Apollinár társaságában Borszéken első alkalommal tartottak népmissziós napokat, amely „a nagyszombati feltámadással vette kezdetét s húsvét harmadik napja délutánján fejeződött be. Rögös úttörés volt, mivel legelőször történt itt ez a termékeny

kegyelem- eső. Az Oltáriszentség demonstratív körmenetében buzgó szívvel vett részt az erdei s gyári munkákból hazatért munkásság, hogy lélekben megtisztulva, hithűbbek legyenek. A jó Isten is kedvezett, a havas eső a misszió tartalma alatt nem hullott, a buzgók büszke önérzettel mondogatták a lanyhákknak: „Látszik, hogy misszió van, Isten is inkább ránk tekint, szép időt adott”.

„Csíkszentkirályra a lelki megtisztulás s üdvösség napja április 6.-án virradt meg s tartott 13-ig. Ki is használta mindenki a jó alkalmat. Az egész hét ünnepnap volt. A szombati Szűz Máriás körmenet sok elaludt szívben gyújtotta lánggra a vallásosság tűzét. »Minden évben kellene ilyen nekünk – mondogatták a hidegebbek, - mert ránk fér s érezzük, hogy szükséges. Akkor jobbak maradnánk, mint amilyenek most vagyunk.« A szent misszió vezetője P. Kukla Tarzic és P. Réthy Apollinár volt”.

Az Egyházi krónika e számban található utolsó népmiszsiós bejegyzése a következő: „Betlenben s Apanagyfaluban a nagyböjti szent időben április 7-11 között öt napi népmiszsióval készítette elő P. Fülöp Gyula a szomjuhozó lelkeket a feltámadás szent ünnepére. Sokan szakítottak a bűnös étellel s fogadták meg a teljes javulást. Valóságos Betleheme, születéshelye lett az isteni kegyelemnek ez a két község a hívek részére”.

2.6 A *Katholikus Világ* XXI. (1924/7) 200. p. bejegyzése

A Szűzanya hónapjának is nevezett „május hó második fele a kegyelem látogatásának ideje volt öt község számára. P. Fülöp Gyula tartott missziót 16-20-án Magyarlápason, 20-23 Oláhlápason, 23-25 Tökésen 25-29 Erzsébetbányán, 29.-jún. 2 Kohóvölgyén. Ezen községek közül Magyarlápason még volt misszió, a többi falvakat, azonban most először érte e kegyelemsugár és

épületes volt látni, miképp sereglett az üdvöt szomjuhozó nép a szónok páterhez a templomba és nyerte vissza buzgalmának régi erősségét.”

2.7 A *Katholikus Világ* XXII. (1925/1) 40. p. bejegyzése

Az újév első kiadványa az „*Innen-onnan*” című új rovatában a népmissziókra vonatkozólag szűkszavúan csak az alábbi tudósítást közli: „Missziót tartott Nagyiratoson dec. 7-14 P. Réthy Apollinár és P. Lukács Manszvét”.

2.8 A *Katholikus Világ* XXII. (1925/5) 204–205. p. bejegyzése

A májusi lapszám, mintegy pótolja az előző 4 hónap lélekművelő napjairól szóló elmaradt beszámolóit, az alábbi sokatmondó gondolatcsokorral vezette be a tudósítást: „Husvétra minden jóra való családban nagytakarítást végeznek. De ha illik az, hogy a feltámadás ünnepét ne piszkos, pókhálós házban érzjük meg, úgy még inkább szükséges, hogy szívünk hajlékában is meglegyen az alapos takarítás. Hiszen a feltámadt Üdvözítő nekünk is feltámadást akar hozni s ezt a feltámadást a bűneink halálából kiemelkedett szívben, a szentáldozásban szent jelenlétével is megakarja ünnepelni. A szívtakarítás nagy mesterei a misszionáriusok, ők vezetik ezt a munkát, mikor a hívők lelkére beszélnek és meghallgatják gyónásukat”.

Vajdahunyadon P. Lukács Mánszvét március 13–20. között tartott missziós napokat, minek hatására, a beszámoló írója szerint „határtalan volt a hivek lelki öröme, mikor a mindig tartalmas, mindig időszerű, jól átgondolt, lelki szükségletekre alkalmazott elmélkedéseket hallgatta, a lelkesedésnek és hitvallásnak fényes tanubizonyságát szolgáltatták két gyönyörű körmenetükkel”. Továbbá, Manszvét atya hasonló áldásos munkát

végzett a dévai misszió megtartásával, „ahol márc. 21-26-ig igazán a lélekmegújulás napjai voltak”.

Ugyanebben a lapszámban olvashatunk arról az örömteli hírről is, hogy „*P. Román és Mánszvet márc. 28-tól ápr. 3-ig a mult évihez hasonló eredményü missziót tartottak Nagykárolyban.*”

A következő értesítés az eddigi népmissziós beszámolók közül a legmegmosolyogtatóbb, akár elfogult üzenetnek is tekinthető, ugyanis „a marosszentgyörgyi misszióról beküldött jelentés szerint a lelki aratás oly nagy volt, hogy a páter búcsuzása alkalmával még a házörzők is megjelentek a templomban, melynek ajtajánál a falu 30 hosszú éven át tanítómestere, Sárdi Péter mondott köszönetet a missziós atyának, a jelenlevők hála-könnyei mellett.” A beszámoló az alábbi összegző kijelentéssel zárul: „Ime az isteni kegyelem tavaszi szántása, jó magvetése, áldásos öntözése. Kérjünk mindenhova misszionáriusokat, ahol lelki jó termést akarunk”.

2.9 A *Katholikus Világ* XXIII. (1926/1) 33. p. bejegyzése

Az 1925-ös év decemberében, „Szarvaskenden P. Weldin Konstantin szentferencrendi atya dec. 5-8.-án miszsiót tartott. A dermesztő hideget legyőzték a felgyujtott szivek. Már a második napon majdnem mind meggyóntak, hogy annál többször áldozhassanak a misszió alatt, azután az elmaradtak és a filiák. Nagy buzgalommal vettek részt az impozáns körmeneten, majd a Szűzanya ünnepén a Máriaszobor körülhordozásán. A misszióskereszt megáldása után könnyező meghatottsággal búcsuztak a megújított lelkek a felejthetetlen misszió vezetőjétől, Konstantin atyától”.

2.10 A *Katholikus Világ* XXIII. (1926/2) 73. p. bejegyzése

Az alábbi tudósításból derül ki az, hogy a missziós napokra az adta lehetőséget, hogy, „Hegyközcsatár omladozó templomát Bjelik Imre püspök úr, apostoli kormányzó fejedelmi bőkezűséggel 140. 000 Leut meghaladó költséggel rendbehozatta. A megújítás költségeihez a csatári katolikus hivek is 25 000 lei értékű fuvarral járultak. Hogy e kettős áldozatkészség a hivek lelki megújulását is előidézzé, a kis hitközség lelkipásztora, Szirtes Antal esperes- plebános, a karácsonyi ünnepek alkalmából népmissziót rendezett. Kérelmére a dési rendtartományi főnök a szent misszió megtartására P. Lukács Mansvét szentferencrendi atyát küldötte ki Csik-Somlyóról, aki kedves, meggyőző szónoklataival nagy hatást ért el”.

2.11 A *Katholikus Világ* XXIII. (1926/5) 202. p. bejegyzése

A „Hirek hazulról – Népmissziók” rovat szerkesztőjének öröme érezhetően átítatja a beszámolót, amikor a következőket közli a havilapban: „részletes híreket Kőröstarjából és Szentjobbról kaptunk. P. Weldin Konstantin vezette, (Szentjobbon P. Vitéz Berárddal együtt,) gyönyörű eredményekkel. A kőröstarjáni misszió április 14-től 18-ig tartott. Az áldozók száma 1250. Utána a bérálás szentségét kapták a hívők Főpásztoruktól. Mindkét misszió felejthetetlen lelki élmény volt a hívőkre”.

2.12 A *Katholikus Világ* XXIII. (1926/6) 242. p. bejegyzése

A Felső- Háromszéki kis településen, „Kézdisárfalván négy napos missziót tartott P. Lukács Manszvét. A falucska népe közül 330 végezte el a szent gyónását. Hozzánk küldött leveleik csupa hála, kedves szónokuk iránt”.

2.13 A *Katholikus Világ* XXIII. (1926/7) 280. p. bejegyzése

A maroshévízi misszió a „nagymisszió” jelzót kapta, nem is alaptalanul, hiszen a beszámoló szerint „P. Lukács Manszvét és P. Kukla Tarzicius a lelkek krisztusi, benső tisztító magán- forradalmát ébresztette még a hévvízi lelkekben jun 27-től kezdve 8 napon. Több kilométeres körzetből is tódultak az emberek, mint a megehült méhek, ha mézelő alkalom nyílik”.

2.14 A *Katholikus Világ* XXIII. (1926/9) 357. p. bejegyzése

A havilap szeptemberi lapszámában az előző hónapban tartott nagyszalontai népmisszióról olvashatunk, ahol „hatalmas templomi ünnepek keretében ünnepelték templomuk 50 éves jubilumát a protesztáns szigetben élő maroknyi, de annál lelke- sebb katolikusok. Kolozsvárról P. Weldin Konstantin ferences atya ment el 5 napos missziót tartani. Aug. 22-én Bjelik Imre Püspök, apostoli kormányzó úr celebrált fényes hálaadó misét”.

2.15 A *Katholikus Világ* XXIII. (1926/11) 429. p. bejegyzése

A novemberi lapszám mindössze egy mondat erejéig ír a „lélekmentő” napokról a „Hírek hazulról – Missziók” rovatban: „Váradszöllősről, Boncidáról és Szamosújvárról jöttek eddig örvendetes missziós hírek. Mindhárom P. Weldin Konstantin tartotta”.

2.16 A *Katholikus Világ* XXIII. (1926/12) 474. p. bejegyzése

A karácsonyi lapszámában a népmissziós híreknél „Csík- szentgyörgy – Bánkfalva nyitja a sort. Az elesett hősöknek emelt gyönyörű szobrot a derék fiatalság. A felszentelést gyönyörű ünnepéllal és 8 napos misszióval kötötték össze, amit P. Bíró Benedek és Lukács Manszvét tartottak”.

Továbbá, „Szőkefalván jól sikerült missziót tartott P. Fülöp Gyula, Sz. Ferenc ünnepélyel összekötve. A megnyítót Ágoston Ignác plébános tartotta”.

2.17 A *Katholikus Világ* XXIV. (1927/4) 165. p. bejegyzése

Az áprilisi missziós rovat a következő mondattal kelti fel az olvasó érdeklődését: „A pezsgő erdélyi missziós életből a következő helyekről küldtek ki tudósításokat: Szentegyházásfalva kegyelmi napjait Berényi Margit tanítónő írja le részletesen. Március 12-20. között P. Lukács Mansvét és P. Barát Jusztin ferences atyák egész szondáit gyujtották meg az áhitatnak. 19-én este körmenet volt az Oltáriszentséggel. Engesztelésül azok bűnéért, kik a faluban megtagadták vallásukat.” Ebben a beszámolóban a szentáldozók száma is közlésre kerül, ami „meghaladta a 2000-et”.

További eredményes hírek olvashatóak az alábbi értesítésekben is: „Orsovára, a szép Duna partra P. Veldin Konstantin missziós atya ment ki innen Kolozsvárról, az elárvult lelkeket keresni. Orsovai hajóslegények köszönő levelei jönnek nap- nap után ide, a K. V. házába. Nehézvonalu hajós- irás. A Duna végéről is visszakivánják lelki megújulásaik felséges óráit. P. Weldin P. Vitéz Berárd működött közre Vajdahunyadról.”

„Medgyesről id. Székely István számolt be P. Kukla Tarziciusz és P. Zimmermann újáteremtő munkájáról.”

„Balázsfalván, az új templomban első ízben volt misszió, március 22-25. között, P. Fülöp Gyula vezetésével.”

2.18 A *Katholikus Világ* XXIV. (1927/10) 404. p. bejegyzése

Az októberi szám már előre közli, hogy „a váradoszai plébánia templomban október 23-30-ig templomban Réthi Apollinár

és Fülöp Gyula Ferencrendi atyák missziós beszédeket tartanak”.

2.19 A *Katholikus Világ* XXV. (1928/5) 208. p. bejegyzése

Az 1928-as év májusi lapszámában nem kerül közlésre népmissziós beszámoló, azonban a „Rossz hírek. Belföld” rovat a következőkről értesít: „Két halottja van az erdélyi ferenc- rendnek. P. Korbuly Ignác, aki mint missziós szónok munkás életének 51. évében Kolozsváron elhunyt.”

2.20 A *Katholikus Világ* XXV. (1928/6) 236–237. p. bejegyzése

Egy újabb háromszéki misszióról kapunk értesítést, ugyanis „Futásfalván P. Lukács Mansvét Főtisztelendő úr 8 napos (márc. 25-ápr. 1-ig) missziót tartott”, írja Lőrinc Sándor esperes úr azzal együtt, hogy a népmissziós „áldozatos munkáját megjutalmazta az ég, mert senki gyónás nélkül nem távozott. Azonkívül számos tag jelentkezett A Szent Kereszt Hadseregébe, melytől fent jelzett Plebános úr sokat remél. Elhanyagolt hitéletük, saját szavai szerint új korszak kezdetén indult a megújulás útja felé.”

A Szent Kereszt Hadserege új tagjainak fölavatását „Simonyifalván 9 napos misszió előzte meg, melyet P. Trefán Timót radnai házfőnök úr tartott. Zászlószentelés, körmenet az új lobogóval, emelte a szép ünnepség sikerét.”

2.21 A *Katholikus Világ* XXV. (1928/10) 403. p. bejegyzése

A „Hírek hazulról” rovat a „misszió, püspökjárás, főgondnok- beiktatás ünnepségeinek hírét hozta el a dicsőszentmártoni posta. P. Lukács Mansvét sikeres misszióját égő gyertyás körmenet és éjjeli szentségimádás fejezte be, melyen szép számmal vettek részt a dicsőszentmártoni hívek.”

2.22 A *Katholikus Világ* XXV. (1928/11) 427. p. bejegyzése

A novemberi lap a Szent Kereszt Hadsereg újabb sikeres toborzásáról értesülhetünk, amikor is „Petrilla- Deákbányán P. Lukács Manszvét kerületi főparancsnokunk szentmissziót tartott. Ennek végeztével fényes ünnepség keretében avatta föl a 15 csoport kereszttest Krisztus lovagjává, a Szent Kereszt hőségé.”

A „*Ferences hírek*” sorai a Ferences Misszió Szövetségéről a következőket írja: „A nyáron Erdélyben is megalakult a pogány misszió területeket segélyező Misszió Szövetség, mely kegyes adományokat közvetít Keletre. Az erdélyi Misszió Szövetség elnöke P. Lukács Manszvét, aki legutóbb a Zsilvölgyében és Gyergyószentmiklósán tartott igen szépen sikerült missziókat. A ferencendi templomokban általános gyűjtés október harmadik vasárnapján volt. Legtöbbet gyűjtött Marosvásárhely.”

2.23 A *Katholikus Világ* XXVI. (1929/3) 116. p. bejegyzése

A már többször felemlített Szent Kereszt Hadserege tagjainak „Dettán is lelkes hangulat követi a fölavatást, melyet szent misszió keretében P. Timotheus radnai házfőnök úr tartott meg”.

2.24 A *Katholikus Világ* XXVI. (1929/4) 167. p. bejegyzése

A népmissziók egyik fontos küldetése az erkölcsös életre való buzdítás, ezen belül a káromkodás és az alkoholizmus ellen emelik fel gyakran a hangjukat a missziós atyák. A jelen lapszám „*Jó hírek. Belföld*” című rovatában erre vonatkozólag olvashatjuk az alábbi beszámolót: „Lövétén P. Lukács Manszvét lobbantotta magasra a krisztusi lelkesedés lángját. Március 14-től 21.-ig tartott missziójára oly tömegesen jelentkeztek új hadseregcsoportok, hogy Lövétén már 55 csoport alakult. A misszió befejeztével az új csoportok felavatása következett. Ugyancsak Manszvét atya

buzdítására erős mozgalom indult a szeszes italok fogyasztása ellen. 65-ön irták alá a nyilatkozatot, melyben szavukra kijelentik, hogy 1930. március 18.-ig semmiféle szeszestalt nem isznak, s másokat is igyekezni fognak erről lebeszélni, hogy így székely fajuk tiszta vérét és becsületét megmentsek. Az iskolás gyermekek közül mintegy 200-an ígérték meg, hogy míg az ele mi iskolába járnak, szeszes italt nem fognak inni. Hurra! Éljenek a lövéteiek! Nem kell nekik a butító, testet- lelket öló pálinka. A mai időkhöz méltó, komoly, férfias elhatározás! Követésre méltó példa.”

2.25 A *Katholikus Világ* XXVI. (1929/5) 211. p. bejegyzése

A májusi lap értesülései szerint „Gyimesközéplekon P. Takács Gábor csiksomlyói házfőnök úr tartott kegyelemteljes missziót. A husvétii szentgyónást és áldozást – írja Bedő Péter buzgó csoportvezetőnk – majdnem kétezer testvérünk végezte el s nagypénteken éjjeli szentségimádással róttuk le hálánkat a megfeszített Üdvözítő előtt. Továbbá, „Józsefszálláson febr. 24-28-ig tartott felejthetetlen missziót P. Trefán Timotheus radnai házfőnök úr zsufolásig telt templomban”.

2.26 A *Katholikus Világ* XXVI. (1929/6) 260–261. p. bejegyzése

A soron következő lap missziós jelentései a Szent Kereszt Hadserege nagyon népszerű és aktív szervezet híreivel együtt kerülnek közlésre, íme:

„Magyarszarvaskenden P. Szabó Dömjén nyolc napos missziója készítette elő a május 12-én megtartott ünnepélyes főlavatást, mely alkalommal 84 testvérünk esküdött hűséget a Keresztnek.”

„A Szent Kereszt zászló büszkén leng” – írja egy jelenvolt a krasznabélteki zászlószentelésről és felavatásról. Április 14-én 400 keresztes vitézt avatott fel P. Réthy Apollinár szatmári házfőnök úr, melyet a zászlószentelés ünnepélyes szertartása előzött meg. Lélekmentő eseménye volt az emlékezetes napnak a körmenet, melyen először kobogott magasan négyszáz vitéz fölött a keresztes zászló jelezve, hogy akik alája gyülekeztek, Krisztusért akarnak élni és halni.”

„Szentdemeteren P. Vitéz Berárd tartott május 5-12 ig kegyelemteljes missziót, mely idő alatt 420-an járultak a szentségekhez. 12-én avatta fel fel Vitéz Berárd atya a hadsereg 19 csoportját és szentelte föl a gyönyörű hadsereglobogót. „Nagy volt a lelkesedés.”

2.27 A *Katholikus Világ* XXVI. (1929/10) 453. p. bejegyzése

Az októberben megjelent értesítést a maga teljességében közöljük: „Kegyelemgazdag, sok lelki megújulást eredményező missziót tartott P. Lukács Mansvét ferencrendi missziós atya Szamosújvár róm. kath. egyház községében okt. 1-től 6-ig a pápai jubileum megünneplése alkalmából. Okt. 5-én tartott éjjeli szentségimádáson résztvettek az összes vallásos egyesületek és a Szent Kereszt Hadsereg szamosújvári tábora is. Okt. 6-án a misszió befejezésével gyertyás körmenet volt Zomora Dániel nagyprépost, püspökhelyettes vezetésével.”

2.28 A *Katholikus Világ* XXVI. (1929/11) 500. p. bejegyzése

A Zsil-völgyi „Petrozsényben P. Lukács Mansvét tartott lélegz gazdag, mindenkit magával ragadó missziót. Október 20.-án ünnepélyes felavatáson 200-nál többen esküdtek fel a Kereszt lobogójára. Itt is életerős a Hadsereg. Sok házasságot

érvényesítettek tagjai. Főt. Roska plebános úr komolyan foglalkozik a lelki élet kimélyítésével. A misszió sokáig felejthetetlen emlék marad a petrozsényi hiveknek.”

A székelgyföldi Oroszhegyen pedig a szervezet lelkes irányítója nem más, mint a helyi plebános, Márton Árpád, aki értesíti a Katholikus Világ szerkesztőségét „hogyanov. 3.-án 22 csoportot avatott fel P. Lukács Mansvét missziós atya. A felavatást itt is 8 napos lelkigyakorlat vezette be”.

2.29 A *Katholikus Világ* XXVII. (1930/4) 182. p. bejegyzése

A trianoni szerződés értelmében Romániához csatolt Nagylak plébániáján „március 9-én 120 keresztes vitézt avatott fel P. Lukács Mansvét missziós atya”. Minderről „Főtiszt. Lengyel József plebános úr nagy lelki örömmel számol be a felavatás és zászlószentelés ünnepségéről, melynek méltó befejezője a Nagylakon eddig sohasem látott gyertyás szentségi körmenet volt, élén a Hadsereg lobogóval, mellette két fehér ruhás, fehércsokros lánnyal. Előzőleg 5 napos missziót tartott P. Lukács Mansvét, beszédei alatt talpalatnyi üres hely sem maradt a templomban. Legyenek mindig bátor katonái Jézusnak nagylaki testvéreink.”

2.30 A *Katholikus Világ* XXVII. (1930/5) 230–231. p. bejegyzése

„Hadseregéletünk beszámolóját a kolozsvári tábor tevékenységével kezdjük meg. Május 3-tól, vagyis a Szent Kereszt feltalálásának ünnepétől 8 napos lelkigyakorlatot tartott dr. P. Vitéz Berárd az óvári ferencrendi templomban, állandóan nagyszámu hivek jelenlétében. Meggyőző erejű beszédei mély benyomást tettek a hallgatóságra.”

A folytatásban egy újabb ferences hely megújuló lelki élmé-

nyeiből kapunk ízelítőt, annak ellenére, hogy „Déva eddig keveset hallatott magáról, pedig kevés helyen dolgoztak annyit, mint éppen ott. Zsóka Julia tanítónő kedves leveléből közöljük, hogy március 23-tól 30-ig főtiszt. P. Lukács Mansvét ferencendi misszionárius atya tartott lelkigyakorlatot a legtöbbször zsufolt templomban. A március 29-én tartott szentséges körmeneten vitték első diadalútjára a Szent Kereszt Hadsereg művészi kivitelű zászlóját, melyet a székelyudvarhelyi Mihály Jánosné készített el gazdag aranyhimzéssel, 30-án az új egyháztanács végzett közös szentáldozást és tette le az esküt dr. P. Imets Károly plébános úr kezébe. Köszöntjük dévai testvéreinket, legyenek továbbra is példát adók a krisztusi hűségben.”

2.31 A *Katholikus Világ* XXVII. (1930/6) 276. p. bejegyzése

A szerkesztőség részleteiben közli és egyben reagál Székely Istvánné levelének tartalmára, aki a „Kézdimartonfalván lefolyt misszió és hadseregavatás felejthetetlenül szép ünnepeiről számol be. P. Lukács Mansvét missziós atyának emelkedett beszédei magukkal ragadták a fásult lelkeket és fölébresztette bennük a hitet, mely a másvallásuaktól körülvelt maroknyi katolikusságban bizony eléggé megfogyatkozott.” Azonban az is kiderül, hogy a falura sajnálatos módon árvíz és jégverés szakadt, amit a híresztelések szerint „a Kereszt zúdított rájuk”. A szerkesztő kérése, miszerint „martonfalvi testvéreink, ne üljetek fel a hazug mesének”, mivel az „ilyen híresztelés csak az Egyház ellenségeinek táborából indulhat ki. Isten, aki megpróbál, föl is emel és a csapást áldással enyhíti. A kereszt legyen az örök üdvösség utmutatója, mint azoknak is az volt, akik életüket is feláldozták, hogy hitvallást tegyenek mellette.”

2.32 A *Katholikus Világ* XXVIII. (1931/4) 149. p. bejegyzése

Margittáról fényképes beszámoló érkezett, ahol „március 2-8-ig P. Vargha Ireneusz dévai ferences atya tartott kegyelemteljes missziót. Állandóan nagy hallgatóságot vonzottak a szentbeszéd-ek másfelekezetiek köréből is.” Ez esetben is számokban kerül kifejezésre a szentségekhez való járulás, miszerint a „gyónók száma 700, az áldozóké 1160 volt”. A kegyelemteljes missziós napok „a Szent Kereszt Hadseregének főlavatási és zászlószentelési ünnepeivel fejeződött be.”

2.33 A *Katholikus Világ* XXVIII. (1931/6) 227–228. p. bejegyzése

A *Katholikus Világ* havilap az 1931. júniusi lapszámában közöl utoljára népmissziós híreket. Véleményünk szerint nincs különösebb magyarázata ennek a ténynek, mint a nagy lendülettel és pozitív visszajelző hangokkal elindított *Erdélyi Ferencesek Útja – A Rendtartomány Hivatalos Közlönye* című belső rendi lap. A *Közlöny* a fennállása alatt (1930-1936) maradéktalanul teljesítette a létrehívása körüli okot/célt, „miszerint hiányt pótolta a Rendtartomány külső és belső megnyilvánulásaiban egyaránt, mivel a Provincia megmozdulásait, irányait, a testvérek sokoldalú működését kívánták rögzíteni benne”¹⁴

¹⁴ Vö. Imets Károly: *Pax et Bonum* In: *Erdélyi Ferencesek Útja – A Rendtartomány Hivatalos Közlönye* I. (1930/1–3), 1. Az utolsó lapszámában a népmissziós hírek ismét ismét P. Lukács Manszvét elismerő szolgálatáról tesznek tanúbizonyosságot: Kegyelemteljes napokat élt át Sepsikőröspatak lakossága április 20-27-ig. A fáradhatatlan missziós atya P. Lukács Manszvét hirdette az üdvösség igéit bűnbánatra és megtérésre szólítva hallgatóit. A tavaszi munka sürgőssége dacára zsúfolásig ele volt a templom az igazság után szomjazó hívőkkel. Mindnyájan szent gyónáshoz és szent áldozáshoz járultak és 26-án este 8 óraker oly népes és fenséges körmenettel hódoltak a legméltóságosabb Oltáriszentség előtt, amilyent még nem látott a község lakossága. 26.án vasárnap délután bensőséges ünnepség közepette avatta fel a missziós páter a helyi és a szomszédos községek szent Kereszt Hadsereg tagozatát, felszentelve az

Összegzés

A *Katholikus Világ* népszerű folyóirat, mondhatni, hogy hónapra pontosan 8 évet magába foglalóan közölte (1923. június – 1931. június) a rendtartományt jellemző, az egyik kiemelkedő szolgálatra vonatkozó beszámolókat. Összesen 32 alkalommal értesülünk az Erdély-szerte megtartott áldásos szolgálat gyümölcseiről, egy alkalommal pedig egy aktív ferences missziós atya hirtelen haláláról szóló tudósítással is találkozhatunk.

A beküldött adatok azért is bírnak különösen nagy értékkel, mert nem csupán száraz tények kerülnek közlésre – értjük ez alatt a népmisszió helyszínét, dátumát, annak megtartójának nevét –, hanem azért is, mert személyes hangvételű élménymegosztásra is sor kerül a beszámolók közlésekor. A szerkesztőségnek beküldött missziós napokról szóló híreket általában a közösség plébánosa vagy a hívek köréből – pl. tanítónő, kántor – küldik be. A havilap hiánypótlóként szolgálta elsősorban az erdélyi katolikus híveket, de nem feltétlenül csak a vallásos körökben mozgókat elégítette ki a hónapról hónapra megújuló változatos tartalmával, hanem a kultúra iránt érdeklődők is találtak maguknak okot a lap kézbeviteléhez.

újonnan beszerzett hadsereg zászlót is. A misszió befejezése napján délután a páter áldására váró gyermekereg töltötte meg a templomot s boldog lelki mosollyal fogadta a missziós atya áldását. A misszió 27-én este pápai áldással nyert befejezést és eredménye felbecsülhetetlen. Évek óta szentgyónást nem végző lelkek töredelemmel járultak a gyónatószékekhez. – Egyházilag érvénytelen házasságokat rendeztek és többen tértek vissza a katolikus egyházba. A más vallásúak is sokan érdeklődéssel hallgatták. És bizony könnyes szemek kísérték a távozó lelkiatyát. A jó Jézus áldja meg és vezérelje.”

„Felejthetetlen missziót tartott május 3-11-ig Monostorpetrin főtiszt. P. Lukács Mansvét missziós atya. Gyújtó beszédeivel különösen is a férfi fiatalságot nyerte meg, de az egész lakosság figyelemmel hallgatta igehirdető beszédeit. Mindenki gyónt-áldozott az új szép templomban, melyet a hívők áldozatkészsége ezer ember számára épített. A misszió szentséges körmenettel fejeződött be.”

Amint már a tanulmány bevezető részeiben is többször jeleztük, a *Katholikus Világ* nemcsak az olvasók körében bír(t) hiánypótló szereppel, hanem a rendtartomány belső életére vonatkozóan is. Az erdélyi ferences közösség mindennapjainak egy-két mozzanatáról is értesülhet az érdeklődő, igaz, hogy néha rövid, de mégis minden lényegeset magába foglaló rovatok tartalmából. Jelen esetben különösen is hangsúlyosak a népmiszsiókra vonatkozó visszajelzések, amelyek igencsak gazdagítják a már ismert adatokat, és akár dupla „fogásnak” is nevezhetőek azok a források, amelyek a *Katholikus Világ* kézbevételeig ismeretlenek voltak előttünk.

A lap rovatéletéből a népmiszsiókra, lelkigyakorlatokra, triduumokra vonatkozó beszámolók megszűnését – egyelőre – azzal magyarázzuk, hogy 1930 szeptemberében tartományfőnöki kezdeményezésre útjára indult az *Erdélyi Ferencesek Útja – a Rendtartomány Hivatalos Közlönye* elnevezésű, negyedévenként megjelenő kiadvány. Ez a lap kifejezetten a rendtartomány belső életére fókuszált, értjük ez alatt a hírek megosztásán túl a lelki, szellemi értékek növelése érdekében alkalomról alkalomra megújult rovatok tartalmait. A két világháború közötti időszakban megtartott „lélekmentő” napok 1930–1936 közötti híreit ebben a *Közlönyben* találjuk.